

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Theologicae Quibus Respondeatur Ad
Justificationem Illustrissimi ac Reverendissimi Domini
Patris Guilielmi Herinx Ipprensum Episcopi**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1686?]

Conclusio Quarta. Dicendum potius quod ex Charitate, quam quod ex odio
dogmata Patris Herinx oppugnaverim.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10951922-5

tronii librorum suorum multitudine de suis erroribus aliquid asperserunt ipsimet Academiae Lovaniensi. Nam Lovanienses, si de ipso corpore loquamur, ejusmodi dogmata & generatim quorumdam laxitates, subinde per libros, saepissime per Theses, ac potissimum per solemnem illam ad Urbem deputationem, adeo retractarunt; ut jam paucim de nimio rigore culpentur ab illis quorum sententiis sese opponunt. Atque hinc emergit nova ratio, cur dogmata patris HERINX oppugnanda videbantur potius quam quorumdam Lovaniensium: dico quorumdam, quia nec omnes Lovanienses ejusmodi dogmata Thesibus suis inseri permiserunt, minus alia ratione evulgarunt. Quod Joannes Wiggers & Malderus in suis libris aliqua habeant quæ culpo in aliis, parum facit ad rem nostram: Sicut enim alias meā autoritate non ligo; ita nec ego jurare soleo in verba authorum, nedum Wiggers aut Malderi. Et quod Malderum concernit, non facile reperies Lovaniensem aliquem, qui pro illius Theologia Martyrum sustinere vellet. Neque tamen vel occasio, vel ratio postulabat ut specialiter oppugnarem Joannem Malderum, cum illum mihi non objecerint authores speciminis circa Propositionem 36. inter condemnatas, prout objecerunt GUILIELMUM HERINX. Neque Malderus ab ipsis inter duos celebiores Belgii Scriptores, quemadmodum GUILIELMUS HERINX nominatur: Nec in Scholis prælegitur iis qui ad animarum curam præparantur. Quod ad Joannem Wiggers attinet: Longe sepius illi quam Patri HERINX, apud nos & quidem nominatum contradicitur, propterea quod à variis Theologiae studiosis legatur: quapropter haud difficulter admitto illum habere non pauca, quæ Lovaniensibus minimè probantur ex. g. de occidendis hominibus pro iis rebus quas contemni oportet: & quidem in defensionem bonorum fortunæ & honoris." Quinimo viris secularibus, qui ratione statu, vel nobilis familie, solent & aestimantur excellere in Armorum conrectatione, id licere; dum pugnis vel baculo invaduntur; neque eos obligari ad fugam: quin & post ictum datum licet occidi, si adhuc coram insultans & ignayiam exprobrans subsistat. tract. 2. cap. 2. dub. 12.

Notum est etiam, quod Wiggers attritionem ex solo metu gehennæ conceptam, censet cum Sacramento sufficere ad Justificationem. Et, ut multa paucis, Wiggers dissentit à nobis in tribus Capitalibus totius Theologiae Principiis: de Deo scilicet, ut bonorum omnium Principio effectivo ratione gratiæ per se efficacis (ille enim defendit congruam) de Deo, sive lege æternâ, ut regulâ morum (cum ipsi sufficiat probabilitas) de Deo, ut fine ultimo cuiuslibet nostræ actionis, per caftam dilectionem; & cuiuslibet agentis per amorem prædominantem, quo ei inhæreat moraliter semper: ubi ē diverso Wiggers nec censet omnes actiones nostras in Deum esse referendas (videri potest in 1. 2. q. 18. art. 9. præcipue num. 77.) nec amore prædominante Deo moraliter semper inhærendum: ut satis colligitur ex antedicta ejus sententia, de attritione ex solo metu gehennæ.

CONCLUSIO QUARTA.

Dicendum potius quod ex Charitate, quam quod ex odio dogmata
Patris HERINX oppugnaverim.

§. 1.

Nullum imprimis assignari potest Argumentum odii.

A uthor Justificationis §. 2. paulò post medium insinuat, quod dogmata Patris HERINX ex odio oppugnaverim. Sed quo fundamento? Enimvero cum solus Deus scrutetur corda & renes, non licet nobis de proximi nostri internis nisi per externa judicare. Necessum est itaque, ut Authori Justificationis, vel ex ipsa oppugnatione dogmatum

gmatum Patris HERINX, vel ex oppugnandi modo; sive acerbitate; collegerit internum meū, quod insinuat, odium contra Patrem HERINX.

Quod ad impugnationem attinet, ex Conclusione tertia patet, ejusmodi impugnations potius secundum charitatem fieri, quam secundum charitatem omitti. Illae proinde, potius quam earum omissione charitatem indicant; adeoque ab odio suspicione impugnantem potius eximunt. Jam vero & oppugnandi modus nihil acerbi præfert, ne quidem in uno verbulo; quod etiam ipse Justificationis Author fateri debet.

His adde, quod nemo odium cuiusquam personæ concipere soleat, absque ulla causa. Ego vero nullam omnino odii causam, quin potius mutua amicitia argumentum, à Patre HERINX mihi obvenisse recolo.

§. 2.

Assignantur quadam argumenta charitatis.

Non est hujus §. scopus, evincere per externa, quod dogmata Patris HERINX ex charitate oppugnaverim: posset enim, fateor uti in aliis externis, ita etiam in his latens quædam cupiditas sese immiscere. Quod an ita sit declarabit dies illa, quæ & illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium. Hoc solummodo evincam, quod faltem externa, quæ hic observari possunt, aliud non probent, quam oppugnationem, de quâ quæstio, processisse ex charitate: ut ubi nullâ re probatur, ex odio eam profectam esse; omnibus consideratis maneat verosimile, me potius ex charitate, quam ex odio dogmata Patris HERINX oppugnasse.

Huic intento sufficerit, si duo verosimilia faltem argumenta charitatis istius allegaverim: cum vice versa odii allegetur nullum. Primum itaque sit argumentum: quod trahere, ut existimamus, veritatem multis profuturam, & ostendere falsitatem plurimis nostram, sit, quantum ex parte officii faltem actus charitatis, & quidem Dei simul & proximi.

Secundum argumentum esto: quod ejusmodi impugnations consideratæ cum circumspectantibus, quas inter hoc nostro seculo versamur, soleant impugnanti accersere plurimum inimicitiam quam amicitiam; impropterum Christi potius, quam Thesauros Ægyptiorum; frequentiores inimicorum insultus, quam amicorum plausus: atque adeo, ni charitatis finem spectes, incomparabiliter plura quæ terreat, quam quæ alliant.

PERTINENS.

Quedam dogmata Illustrissimi Patris Herinx recensui, & oppugnavi, videlicet circa surreptiones, & usum opinionis probabilis: quædam haec tenus intacta reliqui v. g. circa preceptum diligendi Deum & proximum, communionis annua &c. Virum horum potius charitatem arguit?

ALIUD.

Culpor quod in oppugnanda doctrina Patris Herinx, non attenderim ad editionem correctiorem: cum tamen (preterquam quod vix perceptibilis sit correctio) de eâ antè nec inaudiverim; nec inaudire facile potuerim: siquidem exemplaria omnia ad se receperunt PP. Minorite. Profectò, si culpabilis sit hac ignorantia; que tandem erit inculpabilis?

IMPERTINENS.

Grande est paradoxum: absolutum de probitate proximi judicium principere; & de affectu erga proximum parum vel nihil curare.

ALIUD.

Qui crimen falso cuiquam imposuit, sub obligatione admodum gravi, quomodo potest, efficaciter imposturam retrahere tenetur, interposito, si opus sit, juramento; etiam cum majori sua infirmitate ac damno, quam alter inde patiatur; immo quandoque cum vita sua periculo.

FINS.